

Szerkesztőség Irodája:
Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám.
Hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő
Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
Hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felajánlások intézendők
Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési árak:
Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy hónapra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepsnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 280. szám.

Péntek, december 4.

Egy gazdasági kérdés megoldása.

Nagybecskerek, december 4.

A kormánynek egy rendkívül fontos intézkedése jutott kifejezésre a képviselőház keddi ülésén. Az 1895. évi költségvetés tárgyalása alkalmával Lukács László pénzügyminiszter azt az ígéretet tette a képviselőháznak, hogy behatóan fog az olcsó marhasó ügyével foglalkozni és ezt az ígéretét ma egy törvényjavaslat alakjában beváltotta. Január 1-től fogva olcsó, denaturált só vásárolhatnak a mezőgazdák az állattenyésztés céljaira.

Miután ez az intézkedés a lakosság tulnyomó többségére nézve a legnagyobb fontossággal bír, a hozzánk jutott értesülés alapján néhány részlettel szolgálunk ennek a felette fontos javaslatnak mivoltáról.

A denaturált marhasó a szükséghez képest korlátlan mennyiségben fog áruba bocsáttatni. Az ára métermázsánként 10 korona lesz a szállítási költségek nélkül. Ezt a só-t nem darabokban hanem örlött állapotban, zsákokban fogják árulni, mely rendszabályt az állattenyésztés és az állategészségügy érdekeire való tekintetek tesznek indokolttá.

A denaturálás vasoxyd és ürömpor alkalmazásával történik. Mind a két szer tökéletesen ártalmatlan. A vasoxydnek sem ize, sem szaga nincs, a sónak csupán vöröses színt ad. Az ürömpor a sónak sajátos, az állatok által kivétel nélkül kedvelt aromikus szagot és kesernyész ízt ad, ami a só-t emberi élvezetre alkalmatlanná teszi.

Annak előnye, hogy az olcsó marhasó-t örlött állapotban fogják árusítani, oly szembeöltő, hogy alig lehet ellene csak egyetlen kifogást is emelni, már csak azért sem, mert a gazda nem lesz kénytelen maga vesződni a megőrléssel és tetszésétől függ, hogy a sóval együtt megvegye-e a

kinestári zsákot is, vagy pedig átöntse a só-t a saját zsákjába.

A vonatkozó osztrák törvénynek az a hiánya, hogy az összes koronaországokra összesen csak 500.000 mmázsa olcsó marhasó-t kontingentál, a marhaállomány szerint felosztva az egyes politikai járások és községek közt. Ez a szűkkeblű rendszabály nálunk elmarad. Korlátlan mennyiségben lesz kapható a marhasó úgy a kir. sóhivataloknál, mint a kinestári árusoknál, csak hogy vevőnek is, eladónak is alá kell magát vetnie a pénzügyi ellenőrzésnek, mely éppen nem lesz kelemetlen s melynek egyedüli célja a visszaélések megakadályozása.

E törvényjavaslatl a kormány megtette az első lépést a tervezett mezőgazdasági akcióban és már a bevezetéssel is biztosította magának a gazdák elismerését és háláját.

HIREK.

Tájékoztató.

December 10. Pancsova v. közgyűlése.
December 10. Pancsova v. közg. bizottsági ülése.
December 12. és 13. Megyei All. vál. ülés.
December 14. Közig. bizottság. ülés.
December 19. Rendkívüli megyei közgyűlés.
1897. Január 9. Növegyleti táncmulatság.
A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— **Hivatalvizsgálat.** Rónay Jenő főispán, dr. Dellmannich Lajos elnök, báró Feilitzsch Berthold főjegyző, több megyei főbb tisztviselő élén, a tegnapi nap folyamán Nagybecskerek rt. városánál hivatalvizsgálatot tartottak s ez alkalommal a városi ügykezelést legapróbb részleteig vizsgálatuk tárgyává tevén; mindent rendben találtak.

— **Kinevezés.** Vass Károly nagybecskereki posta és távirai segédtest postatisztáé neveztetett ki.

— **Egyházi áthelyezés.** A szerb megyés püspök Novakovics János eddigi nagykikindai g. kel. plébános aradi esperes-plébános adminisztrátorrá nevezte ki. Nagy Kikindára viszont az eddigi aradi szerb plébánost, Vidák Istvánt helyezte át.

— **Üzletrész jegyzések.** A „Torontál vármegyei központi hitelintézet, mint „szövetkezet“ üzletrészeiből ismét a következő jegyzések történtek: Dr. Pejov Lipót 2, Nadó József 5, Ungar Jakab 10, Jónás György 5, Velcsov Miklós 1, Bancsák János 2, Hübl Ferencz 2, Guin Mita 2, Maxinov Steván 2, Gyorgyevita Zsigmond 2, Haich Krisztina 2, Congazevita Dusan 4, Bresztovics községe 10, Raczica Zsiván 1, Perics Sztaniszlav 1, Liebgott Antal 1, Jankovics István 1, Hubel János 2, Krumenacker György 2, Vuics István 1, Egics Sotjoko 1, Novák Henrik 1, Roos Vilmos 2, Buchner János 2, Jellenkovics Ferencz 1, Schwarz Miklós 1, Mayer Sebő 1, Mayer János 1, dr. Kubn Péter 2, Jerlicska György 1, ifj. Griegel József 2, Löwinger Adolf 5, Mager János 1, Schöpfer Ferencz 1, Eisele Ferencz 2, Onody Gusztáv 2, Mager Albert 1, Popovits Mita 1, Drndárszky Kálmán 1, Dimitrovics János 2, Petrovics István 1, Stuber Sebő 1, Poppa György 2, Wagner Péter 2, Bartmann Berta 2, Milutinovics Milán 2, Poppov Seima 1, Novák Róza 1, Novák Emma 1, öz. Schöffler Zsuzsanna 1, Geber Tamás 1, Schöffler Karolina 1, Schöffler János 1, Taidics Zsivana 1, Jankovits Vukozava 1, Vuics Darinka 1, Prodánov Milán 1, Sorger Samu 5, Kiefer Simon 1, Gigits Porfirie 1, Damjánovich Misa 1, Damjánovits Alexandra 1, Dimitrievits Péter 1, Dimitrievics Lyuba 1, Zsivkovits István 1, Schneider János 1, Illy Rozália 1, Illy Matild 1, Illy Anna 1, Illy Erzsébet 1, Perits Szvetozár 1, Kotra Sándor 1, Follmer János 1, ifj. Raczits Velyko 1, ifj. Hübel János 1, Hübel Tamás 1, Hübel Katalin 1, Hübel Maria 1, Hübel Emma 1, Hübel Mihály 1, Belgram Miklós 5, Mayer Antal 2. Az eddig jegyzett üzletrészek összege 3633. Felkéretnek ezuttal a még gyűjtőív birtokában levő urak, hogy azokat f. hó 15-éig a hitelintézet igazgatóságához okvetlen beküldeni és hogy az olvashatlan aláírásokat a jegyzet rovatban világosan kiírni sziveskedjenek.

— **Koresolyázók figyelmébe.** A gyorsan beállott hideg következtében aktuálisá vált a koresolyázás kérdése. Évadjegyeket december hó 15-ikéig 4 frtért, azontul pedig 5 frtért lehet már is kapni Récsey Gyula igazgatónál.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Született: Kuti József rk. földműves, leánya. — Leiterman József rk. napszámos, leánya. — Kovács József rk. földműves, fia.

A „TORONTÁL“ tárczája.

Menyasszonyt keresek.

— Vig monológ. —

Írta: Oszti Andor.

Könyörüljenek rajtam! Adjanak, adjanak, amit Isten adott...

Össze vissza csak két hibám van: nem tudom az „r“ betűt kimondani és kissé nagyon szórakozott vagyok.

R helyett az abc összes betűt aplikálom s ilyenkor kérem helyett kélem és három helyett hádom, hálom vagy hábomot mondok.

Hogy nem szeretem a sárga répát, a tőképosztáért meg élek-halok, azt hiszem, nem bűn, hanem legalább is erény. Háziasszonyomat állítja.

Csak szórakozott ne volnék! Eltekintve attól, hogy nem egyszer a harmadik emeletre megyek a második helyett s benyitok idegen emberek szobájába; megtörtént velem egyszer, hogy egy házzal odébb, a második emeleten becsöngetek s szobámhoz hasonló szobába belépve, egész otthoniasan vetkőzni, majd lefeküdni akartam. S oh ámulat! egy agg kisasszony lakott éppen ott, aki forrón fogadott s nem is csodálkozott, hogy mig oda volt, az Istentől küldött várva várt „ő“ nála megtelepszik s megosztja majd vele az élet simphoniáját.

Igen, ő melegen, forrón, édes kedvesen fogadott, mert beteljesedett álma.

— Eppen tegnapelőtt álmodta, — mondja — hogy egy sűrű erdőben járt és sok vaddisznót látott. Szinte hallotta, mint ropogtatják a bestiák a tömördek makkot, az édes eledeit. Meg is nézte mindjárt reggel az álmoskönyvet, melyben az állott: vaddisznóról álmodni váratlan szerencse; enni látni őket házasság, 71. 29. 43.

A számokat a budaiba rakta és a linziben huzták ki. A vaddisznó — én kijöttem.

— Tudja mit — szólék elszántan, villogó szemekkel. S ő még elszántabban csillogtatta hamuszínű szemeit, mondván:

— Mit?!

— Kössük meg mi is a linzi békét.

— Nem értem.

— Ön szabaddá tesz s megbocsátja ide tévedt bűnömet.

Hamuszínű szemei vészjóslóan villogtak.

— Nem! s még egyszer nem! Ön az enyémen az ön vagyok s legyűrt egy poros, vén karosszékre.

Végkép elszomorodtam. A félelem millió kis apró verejték gyöngyöt ültetett magas, szórakozott homlokomra.

— De könyörgöm... S hátra dőltem a poros karosszékre.

— Ön tehát szivtelen! Ellent mer állani a sorsnak, a kérérlhetetlen végzetnek, mely önt ide rendelé?

Végtagjaím remegtek. Fogaim vaczogtak. Mi lesz ebből?...

De végre is férfi vagyok, vagy mi és legeslegeszántabban fölegyenesedni és távozni akartam.

— Nem, nem és harminczegyszer nem! Ön itt marad, itt nálam és elszürcsöli majd velem...

— Az élet theáját! — vágtam kösbe kérdő szemekkel.

Igen, elköltjük majd együtt az általam mindjárt elkészítendő theat és hosszú, vékony, röntgenés néikül is átlátszó ujjait felém nyujtva, átölelni akart.

— Haj! Segítség! Vaddisznó! Kukoricza! Linczi-békel! Segítség! bömböltem és futottam, menekültem, rohantam ki az ajtón, a lépcsőkön le és a kapun ki.

A váratlan Zrinyi kirohanás nem hosta ki a sodrából. Utánam rohant s az első emeletig követte, fenyegetve ökleivel, viczinalisonvat füttyként elsikoltva magát — összerogyott...

Elárultam már önöknek két hibámat. A legnagyobbat azonban eddigelé eltitkoltam.

A „Telefon Hirmondó“ nál hirmondó vagyok. Igen, én a hirmondónál telefon mondó hir... nem... a telefontól mondom a mondó hir... a telefontól hir... a hirnél telefon... a...

Lássák, kérem, ez a halálom! Annyira összegabalyodom néha mindig és gyakran néha, hogy sokszor tulajdonképen azt sem tudom, hogy mit tudok.

Ilyin Dusán gk. napszámos, leánya. — Tenyi Verona rk. házi cseléd, leánya. — Veszter Antal rk. napszámos, fia. — Berta Mihály rk. földműves, leánya. — Csojadzsin Arzén gk. napszámos, leánya.

Meghalt: Özv. Varga Józsefné rk. 97 éves korában, aggaszály. — Vukov Gábor gk. földműves 71 éves korában, tüdőlegdag. — Özv. Maron Pálné ev. ref. 60 éves korában, gutaütés. — Perkity Vukoszava gk. 8 hónapos, tüdőlob. — Vorgity Arzén gk. földműves 73 éves korában, aggaszály. — Molnár József rk. vinczellér 74 éves korában, aggaszály. — Vimmer Francziaka rk. 19 éves korában, veselob. — Lukácsi István rk. 56 éves korában, görcsök. — Krunics Mihály gk. 2 éves korában diphteritisz.

— Szegény gyermekek felruházása. Több ízben említettük már, hogy van Nagybecskerekben egy többnyire munkás emberekből álló asztaltársaság, mely szegény gyermekek felruházását tűzte ki célul. A derek férfiak az idén sem maradnak el jótékonyágukkal és holnap este 8 órakor a Schmidt-féle vendéglőben (Magyar-utca) 11 gyermeket látnak el meleg ruhával és lábbelivel. A tagok ez uton is kéretnek minél számosabban megjelenni. Az asztaltársaság szívesen lát vendégeket is.

— Polgári iskolai tanítók helyzete. Wlassits miniszter a polgári iskolai tanítók kedvezőtlen helyzetének javítása végett a fizetési osztályokba sorozott tanítók közül 43-at rendes tanítónak nevezett ki. A X. és XI. fizetési osztályba sorozott rendes és segédtanítók helyzete a jövő évben már azáltal is kedvezőbbé fog alakulni, hogy ezen fizetési osztályok keretében a három fizetési fokozat egyenlő felosztás mellett beállítatik a miniszter a rendes tanítók közül 164-et fog 1000 forintos, 171-et 900 forintos és 48-at 600 forintos fizetésbe előléptetnetni.

— Adakozás. Adám Rezsóné, szül. Kohn Mária ittvarnoki lakosnő 10 frtot tett le a ezolgabirói hivatalnál a nagybecskerek szegények javára. A hivatal az összeget szerkesztőségünkbe küldte be, mi pedig átadtuk a rendőrkapitányságnak.

— Katonák karácsonya. Pár év óta van még csak divatban, hogy karácsonykor, a családok ünnepén, a katonaságot nagyobb tömegben és hosszabb időre szabadsággaladják. A kaszárnyák szomorú falai ilyenkor még szomorubbá válnak, sajnálják talán a sok-sok hazakészülő legényt, a kiknek jobb sora leszen egynehány napig a nád födeles házak alatt, mint itt az emeletes nagy épületben, honnét olyan sokszor haza sir a szegény baka lelke. Az idei karácsonyi szabadságias iránt felsőbb helyen már intézkedtek. Az idén hat-nyolcz napra kapnak urlaubot a katonák, kivéve azokat, a kik ez év október havában vonultak be. Ezeknek még nem dukál vakáció. A többi azonban megy haza barátságos parolázásra, jó fonatos kalácsra s minden egyéb olyasmire, a mi hiányzik a kaszárnyák szomorú falai között.

— Egy levelezőlap utazása. Bizonyos időközökben mindig szokott akadni olyan levelezőlap, amely hosszu, kalandos utazásokról regél-

hetne, ha egyáltalán regélni tudna. Pancsovai levelezőnk írja, hogy egy ottani német lap volt kiadója még 1878. évi május hó 7-én feladott egy levelezőlapot Nagyszébenbe Román Bigázion címére. Ez a lap tegnap, tehát 18 esztendő után érkezett vissza Pancsovára azon megjegyzéssel, hogy a címzett nem volt fel található. A dologban nem éppen érdektelen az a körülmény, hogy úgy a címzett, mint a levélírója már évek óta nincsenek az élők sorában. A jó pancsovaiak most azon tündönek, hogy mi mindenféle kalandon mehetett keresztül az a levelezőlap tizennyolcz esztendő alatt.

— A kis lányok vigéceze. A „Klasszikus arany biblia“ vállalatnak egy megbízottja jár jelenleg Nagybecskerekben, hogy előfizeteket gyűjtsön a díszes műre, melynek Hock János és Dedek Crescens Lajos a szerzője. Szalai Ödönt azonban úgy látszik nem igen hatotta át az eladandó könyvek szelleme, mert miközben házrul-házra járt, a legalázatosabb farizeus arccsal hangosztatva a legszentebb eszméket, olyan dolgokra vetemedett, melyek összeütközésbe hozták az igazságszolgáltatással. Szalai ugyanis tegnap délután félkettőkor bement egy helybeli iskola leányosztályába és ott olyan gyalázatosan viselte magát a 10—12 éves leánykákkal szemben, hogy a rendőrség letartóztatta, a kir. ügyészség pedig a cselekményben a btk. 233. §-ában körülírt szemérem elleni erőszak büntetésének jelenségét látta fenforogni és ehhez képest azt indítványozta, hogy Szalai ellen az előnyomozat és letartóztatás elrendeltesék. A vállalat igazolta ügynököt, aki aradi illetőségű nős ember és több gyermek atyja.

— Szédülő betegek. A fölfedezések kor szaka bizonyára még nem fejeződik be a századvéggel. Mindig új meg új kereseti forrásokat eszel ki a pénzszerzés titkos és nem titkos tudomány. Utóbbi időben különös előszeretettel favorizálóak egy foglalkozást, amely csak annyitól áll, hogy nem foglalkoznak semmivel. Ennek többféle módja van, amint hogy sokfajta az ember is, aki őrzi. A legeredetibb bizonyára az, amelyekben névtelen elődök nyomán néhány ausztriai és magyar csavargó jeleskedik. Ezek t. i. a testi épségükkel kereskednek. Ez úgy értelmezendő, hogy amikor megunták a csavargást, letelődnek olyan városban, ahol kórház van. Betegek jelennek magukat és gondos ápolásra felvétetik magukat a kórházban, ahol addig maradnak, míg a jólétet is megújják. A betegápolás költségeit persze a megtisztelt város viseli. Ma is érkezett a hatóságokhoz a belügyminiszternek egy leirata, amelyben arra figyelmezteti, hogy Artman Henrik trauzi illetőségű, 53 éves, Amonis Lipót szintén odavalló 35 éves foglalkozás nélküli csavargó, valamint Cuka Péter sikátorai és Pazota Tamásné, Pazota János és Pazota Borbála gömörmezei csavargók a kórházakban említett módon elősködnek. A leirat ajánlja a hatóságnak, hogy e jeles embereket, ha netalán Nagybecskerekre valódnének, tolonczoltassa el illetőségi helyükre.

— Az első fecske. Tudós, komoly ornithológusok, kik ez újdonság címét meglátnak, nekiják izgatottan pápaszemük elé a lapot, mert

nem arról a kis bársonykabátos, fekete madárról lesz szó, amely az őz elején csicseregve szállt a magasba, hogy elköltözék messze délre s most, elébe vágva az időnek, visszatért volna hozzánk, hogy ismét fészket rakjon az eresz alá. Nem is arról a bájos, fiatal leányról, ki korcsolyáit zörgetve, elsőnek siet a korcsolyapálya felé, még csak arról a szegény kéménysörprőről sem, akit Aradcz táján minden télen először falatoznak föl a farkasok, egészen másról, sokkal vidámabb dolog kezdetéről lesz szó. Megjelent ugyanis a szerkesztőségben az első levél, amely tudtára adja országnak, világnak, hogy az első bálát előkészítő bizottság megkezdte már működését. — Ezek között az első január 6-án lesz, a mikor is a tüzoltó egyesület kezdi meg a farsangolást.

— Dinamitlopás a Vaskapunál. Kövöltük annak idején, hogy az al-dunai Vaskepu szabályozó vállalat raktárából egy méterméza dinamitot loptak el és hogy a hatóság két szerb alattvalót nyomós gyanuokok alapján letartóztattott. A dinamitlopás szeptember hatodika és hetedike között történt az éjjeli órákban. Orsován, a vállalat Iricz nevű telepén, kibontották a kőtől épült dinamitraktár egyik falát s a résen át vitték el a dinamitot, a mely a raktárral együtt Dénes Zsigmond alvállalkozó tulajdona volt. Nagy rémületet okozott akkor az eset a vállalatnál, mert a dolog a három király odaérkezése előtt történt s arra a föltesvére adott okot, hogy a tolvajok valami merényletet terveznek. Csovicz Riszta és Milanovics Jován szerb alattvalókra irányult a gyanu akik korábban a vaskepuszabályozási munkálatoknál dolgoztak s munkaidejük lejártá után visszatértek Szerbiába. Megkeresést intéztek a szerbiai hatóságokhoz, hogy az említett két munkást tartóztassák le. A szerbiai hatóságok előzékenyen teljesítették a magyar hatóság megkeresését, Csovicst és Milanovicsot elfogták s átadták a karánsebesi törvényszéknek. A gyanúsított munkások mindent tagadtak. A karánsebesi törvényszék a gyanúsított egyének ellen elegendő bizonyítékot nem talált. Ezen az alapon az ellenük indított büntető eljárást megszüntette s november huszonhetedikén mind a két foglyot szabadon bocsátotta.

— Itt a jég. A tél, ez a vén zsarnok biliroseket csörgetve a kezében, beszél át a paánkon az agoniában fekvő őszhöz: — No tisztelt elődöm, hnyud be hamar a tétova tekintetű szemeidet, aztán hadd jövék én hidegemmel, zuzmarámmal, havammal és jegemmel. Es az őz szót fogad a trónkövetelőnek. Egy végső sóhajt s e sóhajtól az ágak között még megbujt falevők szép csöndesen lepotyognak a földre. A tél pedig átugorja a palánkot s azon kezdi, hogy bilincseket rak a folyókra, nagy öröme a jég sport kedvelőinek. Először csak vékonyan borul a rakoncátlan folyók hátára a jégkéreg, mely aztán napról napra növekedik. A jég sport kedvelőinek ideje itt van már a küszöbön. Beállt a fagy s vele együtt állott be a Béga is. Tegnap még kisebb nagyobb jégtáblák uszáltak a sárgás hullámok tetején, odaverődtek egymáshoz s úgy usztak tovább, le valahová messze vidékre.

A Telefon-Hírmordónál keresem kenyéremet, levesemet, marhalusomat, főzelékeket... szóval mindent, ami a kenyérhez tartozik. Fizetésem egy fáj jó pont, amely annál jobban fáj, minél inkább közelídem a hónap utolsó napjának pontjához.

De e fájdalom mellett legnagyobb szerencsétlenségem az, hogy az elmondott hír után mondani szokás „más“ megrögzött slagerszóm lett.

Ha köszön valaki nekem az utcán, én visszaböszörém után akaratlanul is oda bököm: más

Ebédnél mondom a pirczérnek: hozzon filét tojással, mire az rá mondja a szokásos „kérem alássan“ t s távozik. De nyomban kicsuszik megint számból a: más és a pirczér hátra fordul „igenis kérem: alássan“ -nal és biztosan más, vagy plane fele-mást hoz.

Régóta titkon epedek egy aranyos babus után. Szőke, piskota lábu, fitos orrocakájú angyal. Keresem az alkalmat régen már, hogy megösmerekedjem vele. Végre egy kollegám bemutat neki.

— Igen örvendek — mondja az angyal — hogy szerencsém van. Ha nem csalódom, úgy ön az, a ki nekem mindig köszönni szokott!

— Oh! Nagysád — feleltem tremulázó hang-

gon — más! Es otthagytam, akárcsak Oláh Pál a szentesieket.

„Ha ön gentleman és hamis kártyázás miatt eddigelé diszkvalifikálva még nem lett, úgy tudni fogja kötelességét és tisztázni fogja magát. Holnap este félkilenczkor lakásomon (II. em. 25. ajtó jobbra) rendelkezésére áll

illő tisztelettel:

Czopf Tekla.

Ezt a levelet találtam „Zrinyi kirohanása“ után való harmadnapon irásztalomon. Olvasom egyszer, olvasom kétszer s mikor hatodszor átolvastam iszonyu figyelemmel e provokáló sorokat, jutott csak eszembe, hogy ki lehet az a bizonyos Czopf és kicsoda a Tekla.

Tehát holnap félkilenczkor vár engem az a lutrizó volt kisasszony, jelenleg agghölgy.

Mikor a második cigarettát a hamutartó helyett a szőnyeges padlóra szórakozottan elhajtottam, fogtam a levél elemzéséhez.

„Ha hamis kártyázás miatt eddigelé még nem diszkvalifikálták“...

— Hm... Hogy mer ilyen hangon egy hölgy — nem! egy volt hölgy engem provokálni. Hiszen ez rágalom! Es vakmerőség, mely vért kíván!

Izgatottan jártam keltem a szobában.

— De hátha tudja, hátha elmondta neki... nem... nem, lehetetlen... Igaznak igaz, de senki sem tudja. Aztán csak kétszer játszottam hamisan. Azaz nem hamisan, hanem jól.

De meg voltam szorulva. A házi asszonyom zsurt adott. A hölgyek kártyázni akartak. Nekem alig volt pénzem. Azonkívül még tartoztam is a mult havi szoba árával. En adtam a bankot. Lehetett vagy nyolcz forint a bankban. Háziasszonyom egy volt főpinczérnek becsületben megőszült gazdag özvegye. Megüti a bankot. Tizenhetem volt. Ha bevágok, több mint bizonyos hogy befucscsolok. A csomó kártya alján egy király fektűd. Egy kettő és a királyt a tetejére eskomcedáltam. Aztán kufoltam. Persze huszonegygyel slageroztam és retiráltam a megduplázott bankkal. Másnap a háziasszony mosolyai között kifizettem a szoba árát...

Hát nem voltam becsületes? Mi?! Ki csellekszik eképpen? Hiszen éppen ha van pénze az embernek, nincs szándéka fizetni! Pláne lakást. Ha nincs pénze?! Az más. Akkor mindenki szívesen fizetne...

(Vége köv.)

Mára azonban befagyott a folyó egészen. Valahol megakadt egy jégtömb, a többi pedig hűségese sorakozott melléje, úgy hogy a Bégát immáron jégpánczél borítja. Maholnap megkezdik a víz szivattyuzását is a korcsolyapályán, s ha ilyen marad az idő, egy hét múlva vígan repül a fiatalság az aczétkorcsolyákon. Idényjegyeket, mint az lapunk más helyén olvasható, már is lehet váltani.

— **A lokomobil és cséplőgépezők tanfolyama** az állami ipariskolánál (Budapest, VIII. ker. Népszínház utca 8.) január hó 2-án nyílik meg s ápril hó 10-ig tart. E tanfolyamon a gőzmozgony (locomobil) és a különböző cséplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni. Tanulóknak felvételnek a 18. életévüket betöltött, írni és olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak főbb munkásai, továbbá gardatisztek, birtokosok, geplulajdonosok. A belépők erkölcsi bizonyítványt tartoznak előmutatni, a nem önálló munkások ezenkívül, ha munkában állnak, a munkaadótól kiállítandó munkabizonyítványt, ha nem állnak munkában, munkakönyvüket tartoznak benyújtani. A tandíj 5 frt, amit előzetesen, a beiratkozás alkalmával kell befizetni. A beiratások f. évi december 15-től január 2-ig tartanak az intézet helyiségében (Budapest, VIII. ker. Népszínház utca 8. sz.) hol minden tudakozódásra feleletet kapnak az érdeklődők. Vidékiek a tandíj beküldése mellett levélben is beiratkozhatnak. A vidékről jövő tanulóknak január 2-ig nem szükséges személyesen megjelenni az intézetben.

Színház.

Czifra nyomoruság.

Ha jól figyeltük meg az utolsó hetek eseményeit, hát arra való a jutalomjáték, hogy a színész vagy színésznő bemutassa, melyik szerepet — nem tudja eljátszani. Ez az állítás talán merésznek tetszik, de aki végig nézte a mostanában grasszáló jutalomjátékokat, igazat fog nekünk adni. A színész vagy énekes kiválaszt egy jó, de többnyire elavult darabot, melyben egy nagyon hálás szerep kínálkozik s azt eljátszassa, tekintet nélkül arra: vajjon illik-e ez a szerep alakjához, hangjához, egész egyéniségéhez. Innen van aztán az, hogy a társulat legjobb színészei éppen jutalomjátékuk alkalmával érik el a legesekélyebb erkölcsi sikert, nem is szólva az anyagi sikerről, mely mostanában a fagypontra alul szokott állani.

El kellett ezt mondanunk, mert a társulat egyik szép tehetségű női tagja ugyanolyan hálátlan szerepet választott, mint többi társnője. Ismételen volt alkalmunk elmondani, hogy Gööz Aranka egyike a legbájosabb bakfiseknek, ki valaha magyar színpadra lépett. Kedves kis alakja, szívhez szóló hangja, szelíd szeme arra predestinálják, hogy kitűnő naiv színésznő legyen belőle. Amde a kisasszony tegnap is egészen más körbe tévedt, ahol számára — legalább még néhány évig — nem fog babér teremni. Gööz Arankának és az ő tehetségének azok az igazi barátjai, kik figyelmeztetik, hogy maradjon meg abban a szerepkörben, melyre őt egyénisége utalja és ne tápláljon olyan ambíciókat, melyek megvalósítására egyelőre semmi kilátása. Egyébként szívesen konstatáljuk, hogy Esztert sok igyekezettel játszotta, de az a taps, mely a felvonások végén felhangzott, inkább azoknak a csókolni való leányalakoknak szólt, melyeket Gööz Aranka néhányszor oly kedvesen személyesített.

Csiky darabját, ettől a kis tévedéstől eltekintve, nagyon jó előadásban mutatták be. Peterdy (Bálnai) tegnapi remek alakítása méltán sorakozik azokhoz az öntudatos, szilárd férfialakokhoz, melyekben már többször volt alkalmunk ezt a kitűnő színészt csodálhatni. Csomát Lángh Ödön játszotta, újból tanujelét adván sokoldalú szép tehetségének. Daróczy Ilka oly természetes, kacagató komikummal adta Mézesné, mintha nem is ő volna a társulat hősnője. Zajosan megtapsolták. Kitűnő estéje volt Bátorinak, ki Mádi Simont személyesítette azzal a fiatalos

naivsággal és jóssággal, mely ezt a szerepet rokonszenvesse teszi. Tarczalit Kalmár, Bellát Tuboly Klementin játszották értelmes felfogással. Dicséretet érdemel Lánghné, ki ügyesen mutatta be az érett „művésznőt.” Kisebb szerepeikben jók voltak Sárdy, Csügényi Vilma, Miklósi és Havasi.

— **Daróczy Ilka jutalomjátéka.** Holnap este tartja jutalomjátékát Daróczy Ilka, a Peterdy szintársulat hősnője, ki olyan darabot választott ez alkalomra, a melyben ugyancsak ragyogtathatja nemcsak művészetét, de fényes öltözékét is. A „Fedora” mindenesetre nagyon hálás szerep és annyira Daróczy egyéniségéhez való, hogy jobb kezekben el sem képzelhetjük, mint az övében. A holnapi esttel a ki való művésznő csak szaporítani fogja sikereit.

— **Színészet a megyében.** Pancsovai levelezők írja, hogy Körössy igazgató még csak ezen a héten marad Pancsován, azután a társulattal Ujvidékre megy téli szünre. Alig távozik el azonban a magyar szintársulat a városból, rögtön elfoglalják helyüket a szerbek, akik ugyancsak hosszú ciklust terveznek, amennyiben február végeig akarnak Pancsován maradni.

Legujabb hírek.

A pápa állapota.

Róma, decz. 3. Nem régiben aggasztó hírek keittek szárnyra a pápa egészségi állapotáról. E hírek nem felelnek meg a valóságnak. A pápa igen jól érzi magát és a szerb király látogatása alkalmával is feltűnő élénkséget tanusított. Nem régiben így nyilatkozott a pápáról egy főpap egy újságíró előtt: „Azt akarja tudni, hogy nincs-e semmi baja? Nincs; ő szentsége nagyon jól érzi magát. Eppen ma mosta meg a fejemet egy mulasztásért, amit husz évvel ezelőtt követtem el.”

Az új román kormány.

Bukarest, decz. 3. Az új kormány a következőleg alakult meg:

Aurelian elnökség és államjóságot;
Lascar belügy;
Scandre igazságügy;
Porumbaro közmunkaügy;
Marzeco kultusz- és közoktatásügy.

Cantacuzeno eddigi pénzügyminiszter megtartja tárczáját és Stoicesku volt közmunkaminiszter a külügyi tárczát veszi át. Stoicesku néhány napig, amíg hadügyminisztert nem neveznek ki, eme tárcza ügyeit is vezetni fogja.

Letartóztatott milliomos.

Milánó, decz. 3. Tegnap letartóztatták Vitali Camillo többszörös milliomost, aki a legelőkelőbb római főúri családokkal rokonságban van. Vitali két házassággal megsebesítette fiát, akinek virágzó ügyvédi irodája volt. Az apa és fia közötti vérengzésre pénzügyi differenciák adtak okot.

Faure elnök utazása Oroszországban.

Páris, decz. 3. Faure elnök utazásáról beszélnék most a lapok. Hivatalos körökből kiszivárgó hírek szerint nem valószínű, hogy az elnök viszonzni fogja a csári pár látogatását. Az idő, amikor ez megtörténik, a beavatottak szerint még korántsem bizonyos, tehát az a hír, hogy Faure elnök 1897. ápril közepén látogatna meg az orosz czárt, legalább is korai. Val-lon szenátor, akit az alkotmány atyjának neveznek, kinyilatkoztatta, hogy érthetetlen, miért beszélnek arról, szabad-e az elnöknek külföldre mennie, vagy sem. Erre vonatkozólag az alkotmányban nincs rendelkezés, de nincs is törvény, amely eltilthatná a köztársaság elnökét külföldi utjától. Az elnöknek, ha külföldre akar menni, nincs szüksége sem a kamara, sem a kongresszus utasítására.

Holttest a ládában.

Varsó, decz. 3. Borzalmas rablógyl-kosság történt Varsóban. Egy Feigels Ágoston

nevű 19 éves bankhivatalnok 14.000 rubelt sik-kasztott a bank pénztárából. De mielőtt megszökhetett volna, három barátja meggyilkolta és kirabolta őt. A gyilkosok, akik között a legidősebb 20 esztendő, a holttestet egy ládába rejtették, a melyet aztán feladtak a vasutra. A láda Lodzba érkezett, a honnan éppen Odesszába akarták továbbítani, a mikor a rendőrség tudomást szerzett az esetről. A gyilkosokat, akik bevallották tettüket, letartóztatták s a holttestet visszavitték Varsóba.

Táviratok.

Az orvosnövendékek tüntetése.

Budapest, decz. 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az orvostanhallgatók már napok óta tüntetést terveztek dr. Kovács József, az első sebészeti kóroda igazgatótanára ellen, mert a betegeket durva bánásmódban részesíti és a szigorlókat igaztalanul buktatja. Ma a hallgatók roppant nagy számban gyűltek össze az orvoskari telepen és az izgatott hangulatot a tüntetés megakadályozására tett tanártestületi intézkedés még izgatottabbá tette. — Ugyanis a klinikai folyosók, a tantermek rendőrökkel és detektívekkel voltak megrakva és a bejáratnál oly tartalmu értesítés függesztetett ki, amely szerint a kórodát külön engedély nélkül meglátogatni nem szabad.

A hallgatók előtt a tantermekbe vezető ajtókat is bezárták, de ők a kaput betörték, és óriási „Abczug Kovács” kiáltással berohantak, a rendőrökkel összestütek, és kettőt közülök az utcára kivettek. Ezután a sebészeti klinika tanterméhez tódultak, és a szintén elzárt ajtó előtt lármával és hatalmas abczugkiáltásokkal a terem kinyitását követelték. Mig ezek történtek, Ajtay dr. dékánál egy küldöttség járt, bejelentvén, hogy a rendőrség megszállva tartja a klinikát.

Ajtay dr. az ifjuság zajos éljenzése közt kijelentette, hogy a rendőrség közegeit az egyetemi épületekből kitiltotta és utasította a rendőrfelügyelőt, hogy azokat rögtön kibocsássa. Ha valami panasza van a hallgatóságnak, forduljanak a bántódás féltelme nélkül bátran a tanártestülethez; de egyuttal figyelmezteti őket, hogy tartsák meg a szabályokat és senkit meg ne sértsenek. A dékán beszédét az ifjuság éljenzéssel fogadta. — Mindazonáltal Kovács tanárt leirhatatlan szidalmakkal fogadták, majd az udvarra vonulva, folytatták a füttyölést és abczugolást, a klinikába ismét belépő rendőrfelügyelőt pedig gunyolták, megöklödték és leköpdözték.

Végre kinyitották a teremajtót és a hallgatóság bevonult. Nemsokára belépett a dékán a tanárokkal együtt, kiket megéljeneztek. A dékán újból szót emelt és kérte az ifjuságot, hogy oszoljon szét és menjen haza, mert mára az előadások bevaannak szüntetve. A hallgatók még egyszer megabczugolták Kovácsot, mire elcsendesültek és elhatározták, hogy délután ülést tartanak.

A tőzsdéről.

Budapest, decz. 4. (A becskerekeli Lloyd-társulat távirata.) Kötöttett buza tavaszra 8.19—20, tengeri 4.00—01, zab 5.96—98, repce 11.10—20. Buzában gyenge kínálat volt, a vételkedv azonban nagyobb és szilárd, forgalom 15.000 mm. Vaggon áruk 5—6 krral drágábbak.

Városi színház.

Utolsó Zóna-előadás fél helyárrakkal. Nagy-Becskekerek, péntek 1896. december 4-én

A VIGÉCZEK.

Eredeti fővárosi életkép, dalokkal 3 felv. Irta: Kövesy Albert. Zenéjét: Barna Izsó, (Rendező: Lángh. Karnagy: Kun.)

Kezdeté este fél 8 órakor.

Hirdetések.

7874. 1896. szám.

1122-3.2

Pályázat.

Kis- és Nagy-Torák községben, N.-Torák székhelylyel, a szervezett községi kör-orvosi állás betöltendő lévén, felhivatnak a pályázni kívánók, kik a magyar, német és román nyelvet, előbbi kettőt szóval és írásban, utóbbit szóval tökéletesen bírják, hogy felszerelt folyamodványukat f. évi december hó 27-éig alólirottánál benyujtsák.

Javadalmazás: 900 frt., látogatási díj nappal 50 kr., éjjel 1 frt.

N.-Becserek, 1896. évi november hó 27-én.

Gr. Bethlen,
főszolgabíró.

143248. szám. I. 1896.

1125-1.1

Pályázati hirdetmény.

Antalfalván ujonnan felállítandó adóhivatal részére szükséges és az alábbi táblázatban részletezett I. butorok, II. felszerelvényeknek árlejtés után való beszerzésére ezennel pályázat hirdettetik és az írásbeli ajánlatok benyújtására és bizottsági tárgyalására 1896. évi december hó 12. napjának délelőtti 10 órája kitűzetik.

A tárgyalás a nagybecskereki pénzügyi igazgatóság tanácstermében fog megtartatni.

Az ajánlattevők az ajánlataikért szavatosságot vállalnak.

A pályázni szándékozók kötelesek bánatpénz fejében 25 frtot készpénzben vagy állampapírokban az 50 kros bélyeggel ellátott és sajátkezűleg aláírt ajánlataikhoz csatolni és az ajánlatot következő cím alatt „Ajánlat az antalfalvai adóhivatal részére szükséges butorok vagy felszerelvények, vagy butorok és felszerelvények szállítása” legkésőbb folyó évi december hó 12-én délelőtti 9 órájáig a pénzügyigazgatóság főnökénél közvetlenül vagy posta útján benyújtani.

Ajánlat tehető külön-külön, vagy együttesen mindkét csoportra, minden ajánlatnak tartalmazni kell:

- azt a nyilatkozatot, hogy a pályázó a pályázati hirdetmény feltételeit ismeri és azokat magára kötelezőnek elfogadja;
- az ajánlati árt honi értékben kifejezve egységárak szerint és összesen;
- az ajánlattevő nevét és lakhelyét.

Amennyiben az ajánlattevő a szállítási feltételeknek nem felel meg pontosan, a szállított áruk minden kártérítés nélkül rendelkezésére bocsáttatnak és a szállítás az ajánlattevő kárára és veszélyére más módon biztosítatik.

Az ajánlatok a fenti kellékekkel el látva zárt és lepecsételt borítékban bérmentesen terjesztendő be az alulírt kir. pénzügyigazgatósághoz.

Közelebbi felvilágosítások a pénzügyigazgatóság főnökénél megadatnak.

J e g y z é k

az antalfalvi kir. adóhivatal számára megrendelendő butorokról.

I. A hét fűtést szobájába:

1. 2 db. íróasztal állvány-rekeszszel és fiókkal.

2. 2 db. álló íróasztal (pulpitus.)

3. 1 db. fizető asztal márványlappal, rekeszes beosztású fiókkal.

4. 1 db. sima asztal könyveknek s egyéb iratoknak.

5. 1 db. rekeszes fali állvány, pénzügyi közlöny s egyéb könyveknek.

6. 1 db. zárt szekrény a fizetéses nyomtatványoknak.

7. 4 db. nádszék.

8. 1 db. mosdószekrény.

9. 1 db. álló ruhafogas.

10. 2 db. köpökláda.

II. Tiszti és díjas gyakornoki szoba:

11. 4 db. íróasztal állvány-rekeszszel és fiókkal.

12. 2 db. mosdószekrény.

13. 8 db. nádszék.

14. 4 db. köpökláda.

15. 2 db. kis fali fogas.

16. 1 db. hosszú (2 öles) álló asztal alsó rekeszekkel (egyenesadó könyvek és naplók számára)

17. 1 db. hosszú (2 öles) álló asztal alsó rekeszekkel (illetékiügyi könyveknek)

18. 1 db. közönséges sima asztal (a közönség számára.)

19. 1 db. zárt szekrény szabványoknak

20. 1 db. nagyobb fali állvány kisebb és nagyobb rekeszekkel iratoknak, nyomtatványoknak és iktató könyveknek.

21. 1 db. hosszú (2 öles) karos pad a közönség számára.

22. 1 db. köpökláda a közönség számára.

23. 1 db. hosszabb fali ruhafogas (a közönségnek.)

24. 1 db. fali óra.

III. Szolga szoba (előszoba):

25. 1 db. közönséges sima (író) asztal, záros fiókkal.

26. 2 db. faszék.

27. 1 db. fali ruhafogas.

28. 1 db. köpökláda.

IV. Felszerelvények:

29. 1 db. létra.

30. 1 db. présasztal csavar szerkezettel.

31. 1 db. harapófogó.

32. 1 db. balta.

33. 1 db. véső.

34. 1 db. vaskalapács.

35. 1 db. fakalapács.

36. 1 db. lyukasztó vas a szelvények átütéséhez.

37. 4 db. vizeskancsó.

38. 4 db. bádógtálca.

39. 14 db. ivópohár.

40. 1 db. bádóg vízfordó kanna.

41. 1 db. keféseprő.

42. 3 db. kézi porkefe.

43. 1 db. szemétlapát.

44. 1 db. vaalapát.

45. 3 db. tűzfogó.

46. 3 db. tűzhorog.

47. 12 db. törülköző.

48. 14 db. gyertyatartó.

49. 8 db. tintatartó.

50. 8 db. porzórtartó.

51. 7 db. vonalzó.

52. 2 db. fatál aprópénznek.

53. 1 db. szivacs.

54. 1 db. csésze a szivacskaéhoz.

55. 1 db. fekete tábla a határidő jel-

zéshez.

56. 7 db. papirolló.

57. 1 db. kézi méter mérték.

58. 1 db. tized sulymérték.

59. 1 db. bőrtáska, levelek hordásáa.

60. 40 db. heveder (gurten).

61. 80 db. deszka, az iratok csomagolására.

62. 3 db. fatartó láda.

63. 1 db. kis asztal a „pénz-mérleg” számára.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Kelt N.-Becsereken, 1896. november hó 30 án.

Talapkovics Vazul,

kir. tanácsos,
m. kir. pénzügyigazgató.

6528. szám B/96.

Bánlaci főszolgabírósgától

Pályázati hirdetmény.

Bánlak községben lemondás folytán megüresedett körszülésznő állás betöltésére pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása:

Bánlak községtől évi 120 frt, Szóka községtől évi 30 frt összesen 150 frt készpénz, és minden szülesi eset után 1 frt d.j.

Felhívom a pályázni óhajtoakat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hivatalomhoz folyó évi december hó 8-áig annál is inkább adják be, mert a később beérkezők tekintetbe vétetni nem fognak.

Bánlakon, 1896. évi november hó 22-én.

Szekeres Zoltán,

szolgabíró.

1127-2.1

Gyermekruhák 20 faconban, dus választékban, minden darabon nyomtatott szabott árak. Kovács Gedeon, Nagybecskerek, legolcsóbb és legjobb bevásárlási forrás.

628b-17.11

Torontáli helyi érdekű vasutak.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a modern kor igényeinek megfelelő módon berendezett

javító-műhelyünk

mindennemű

gazdasági és egyéb iparigépek és gépészeti berendezések

szakszerű és jutányos javítását és helyreállítását elvállalja.

Bővebb felvilágosításokkal az alulírott üzletigazgatóság vagy a műhelyfőnökség készséggel szolgál.

Az üzletigazgatóság.

858-x.18